

**Beskæftigelsesministerens besvarelse af spørgsmål nr. 78 af
21. februar 2007 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
(Alm. del).**

Spørgsmål nr. 78:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. februar 2007 fra Christa Larsen, Pia Larsen og Pia Mortensen vedrørende sygedagpenge, jf. alm. del - bilag 166.

Marts 2007

Svar:

Det er vigtigt for alle parter i samfundet, at der er fokus på at få personer, der af den ene eller anden grund søger en offentlig forsørgelsesydelse, tilbage eller ind på arbejdsmarkedet. Det er regeringens holdning, at alle, der har en arbejdsevne tilbage efter et sygeforløb, skal have mulighed for at bruge denne, fx i et fleksjob.

Vores sag

304-0008

Selvfølgelig vil der være tilfælde, hvor den pågældende ikke har nogen – eller kun har en meget begrænset – arbejdsevne. Denne viden forudsætter en udredning, som kan være mere eller mindre tidskrævende, og som kan gøre det nødvendigt med flere arbejdsprøvninger eller andre forløb. Desuden vil en persons arbejdsevne over tid kunne forbedres. Det er derfor vigtigt, at reglerne hænger sådan sammen, at der ikke gives en varig passiv forsørgelsesydelse, som førtidspension, før alle andre muligheder er afprøvet.

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Arbejdsdirektoratet, der oplyser følgende:

”I brevet til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg oplyses det, at sygedagpengeloven i 2003 blev strammet ved at indføre tidsbegrænsede sygedagpenge. Dette er ikke rigtigt. Tværtimod er forlængelsesmulighederne over en årrække blevet udvidet, senest således at sygedagpengeudbetalingen kan forlænges i op til 2 gange 52 uger ud over varighedsbegrænsningen på 52 uger. Denne forlængelsesmulighed anvendes i de situationer, hvor en sygemeldt er under eller venter på en lægebehandling, der vil kunne betyde, at den pågældende kan genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse indenfor denne tid.

Der er altså i dag en lang række forlængelsesmuligheder, der kan bruges i forlængelse af hinanden. De allerfleste af de personer, der er syge ud over varighedsbegrænsningen får derfor forlænget udbetalingen af deres sygedagpenge.

Med hensyn til brevskrivernes ønske om at ”afskaffe loftet over sygedagpenge” er der nogle væsentlige argumenter imod en ophævelse af varighedsbegrænsningen.

For det første er det helt afgørende, at der er fokus på tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Lang tids sygedagpenge øger risikoen for udstødelse af arbejdsmarkedet.

Erfaringerne fra tidligere ændringer såvel i syge- som i arbejdsløshedsdagpengelovgivningen viser endvidere, at der er stor risiko for ændringer i folks adfærd, når varighedsbegrænsningen udvides.

Endelig vil en ophævelse af varighedsbegrænsningen være udgiftskrævende.

Reglerne på sygedagpengeområdet blev ændret i sommeren 2005 med det formål at hjælpe den enkelte syge hurtigst muligt i arbejde. Erfaringen viser nemlig, at mange mister tilknytningen til arbejdsmarkedet i forbindelse med sygdom, og at en tidlig indsats har stor effekt med hensyn til at fastholde sygemeldte på arbejdsmarkedet.

Reglerne forpligter kommunerne til en styrket indsats overfor sygefravær. Reglerne indebærer blandt andet, at kommunerne er forpligtet til at indkalde sygemeldte borgere til samtaler mindst hver 8. uge, og at der skal udarbejdes en sygeopfølgingsplan.

Endvidere er refusionsreglerne strammet, så kommunerne mister refusionen fra staten, hvis de ikke følger korrekt op i sygedagpengesagerne. Dermed har kommunerne et stærkt økonomisk incitament til ikke at trække sagerne i langdrag ved fx ikke at følge op til tiden.

Med hensyn til bemærkningerne om at kommunerne ikke følger lovgivningen har Ankestyrelsen netop har offentliggjort en praksisundersøgelse om 21 kommuners opfølgning i 133 sager om sygedagpenge. Undersøgelsen viser, at kommunerne i høj grad anvender de nye sagsbehandlingsregler, som skal være med til at nedbringe og forebygge sygefraværet på arbejdspladserne bl.a. ved at sikre den rigtige indsats over for den enkelte sygemeldte og den enkelte virksomhed. Navnlig er kommunerne gode til at inddrage den sygemeldte i sagsbehandlingen.

Trods undersøgelsens gode resultat kommer Ankestyrelsen med nogle anbefalinger til kommunerne. Ankestyrelsen anbefaler, at kommunerne så tidligt som muligt inddrager alle relevante aspekter, herunder initiativer til arbejdsfastholdelse og et tæt samarbejde med arbejdspladsen, hvis den sygemeldte er ansat. Desuden gør Ankestyrelsen opmærksom på, at det ikke altid nødvendigt, at kommunen afventer en lægelig udredning, hvis den sygemeldte hurtigt kan vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Særligt vedrørende kontanthjælp

Sygeopfølgningen for kontant- og starthjælpsmodtagere er blevet styrket efter den 1. april 2006. Kommunen kan ikke få refusion, hvis der ikke er foretaget en vurdering af behovet for en sygeopfølgingsplan, udarbejdet en plan eller foretaget en opfølgning efter planen. Det er en forudsætning, at den manglende vurdering og opfølgning skyldes kommunen. Kommunen skal derfor kunne dokumentere, at den har foretaget en vurdering af behovet for en sygeopfølgingsplan og fulgt op på en eventuel plan.

Generelt

Brevskriverne berører også spørgsmålet om lægernes rolle i sagerne. Hertil kan for det første bemærkes, at der - som det fremgår af Ankestyrelsens henstilling ovenfor - ikke automatisk skal indhentes en lægeerklæring i alle sygedagpengesager. For det andet, at det ikke er lægen, der træffer en afgørelse, uanset hvilken type hjælp det drejer sig om. Det er sagsbehandlerne i kommunen, eventuelt med støtte fra kommunens lægekonsulenter, der træffer en afgørelse på grundlag af samtlige oplysninger i sagen.

Med hensyn til spørgsmålet om tilsyn har ressortministrene som altovervejende hovedregel ikke en pligt, men alene en ret til at føre tilsyn med kommunernes administration i konkrete enkeltsager. Det påhviler den enkelte minister generelt at følge med i, hvordan lovgivningen inden for ministeriets område administreres, herunder om lovgivningen generelt overholdes. Pligten til at føre tilsyn med, om kommunerne overholder lovgivning er hos det almindelige kommunale tilsyn. Det kommunale tilsyn viger dog, i det omfang der er en rekursinstans.

Ankesystemet på det beskæftigelsesmæssige område, Ankestyrelsen og beskæftigelsesankenævnene varetager ud over klagesagsbehandlingen i enkeltsager tillige praksiskoordineringen. Praksiskoordineringen indebærer, at der gennem Ankestyrelsens og nævnenes praksisundersøgelser rettes op på kommunernes praksis, hvis denne ikke er i overensstemmelse med lovgivningen.

Hertil kommer, at de kommunale revisorer fører kontrol med, at udgifterne afholdes efter reglerne. Ressortministerierne gennemgår revisionens beretninger og tager stilling til revisionsbemærkningerne. Med til dette hører, at ressortministeriet dels oplyser kommunalbestyrelsen og revisionen om ministeriets afgørelse af spørgsmål, der har betydning for kommunens statsrefusion, dels giver den vejledning, som gennemgangen af beretningerne har givet anledning til.

På nogle ganske enkelte områder på kontanthjælpsområdet, er der ved lov oprettet et særligt statsligt tilsyn, tilsynet med kommunernes rådighedsvurderinger.

For så vidt angår bemærkningerne om kassetækning skal det bemærkes, at kommunerne er underlagt bestemmelserne i - og den retspraksis, der gælder for - de enkelte regelsæt. De kan således ikke træffe afgørelse ud fra, hvad der rent økonomisk er mest fordelagtigt for dem”.

Med hensyn til spørgsmålet om førtidspension har jeg indhentet følgende bidrag fra Socialministeriet:

”Det er en betingelse for at få tilkendt førtidspension, at personens arbejds-
evne er varigt nedsat, og at nedsættelsen er af et sådant omfang, at pågæl-
dende uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgiv-
ning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selv-
forsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Det afgørende for, om der kan påbegyndes en sag om førtidspension, og om der kan tilkendes førtidspension, er således borgerens arbejdsevne. Ved arbejdsevne forstås evnen til at kunne opfylde de krav, der stilles på arbejdsmarkedet for at kunne udføre forskellige konkret specificerede arbejdsopgaver med henblik på at opnå en indtægt til hel eller delvis selvforsørgelse.

Hvis arbejdsevnen kan forbedres gennem aktivering, revalidering eller andre forebyggende foranstaltninger, således at pågældende vil kunne søge beskæftigelse på det normale arbejdsmarked eller et fleksjob, kan der ikke tilkendes førtidspension.

Vurderingen, af om nedsættelsen af arbejdsevnen er varig, er helt central og et udtryk for, at førtidspension er en varig forsørgelsesydelse i modsætning til sygedagpenge og kontanthjælp.

En førtidspensionssag er påbegyndt den dato, hvor kommunalbestyrelsen enten træffer afgørelse om, at der foreligger dokumentation for, at de aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt andre foranstaltninger, der vurderes at kunne forbedre arbejdsevnen, har været afprøvet, og arbejdsevnen ikke varigt kan forbedres. Kommunen skal således afprøve relevante tilbud, men kan også undlade yderligere afprøvning, såfremt det må anses for åbenlyst formålsløst.

Personer, som ønsker, at kommunalbestyrelsen alene tager stilling til spørgsmålet om førtidspension, kan endvidere anmode herom. I sådanne tilfælde træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, at sagen på det foreliggende dokumentationsgrundlag overgår til behandling efter reglerne om førtidspension.

Kommunalbestyrelsen skal i alle tilfælde træffe afgørelse senest 3 måneder efter tidspunktet for sagens overgang til behandling efter reglerne om førtidspension.

På denne baggrund vil Socialministeriet ikke tage initiativ til at ændre lovgivningen.”

Jeg kan henholde mig til bidragene fra Arbejdsdirektoratet og Socialministeriet.